

ŽEMYNĄ

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO UNIVERSITETO LAIKRAŠTIS

Laikraštis leidžiamas nuo 1952 m. gegužės 1 d.

Nr. 20-21
(1868-1869)

2003 m.

gruodžio mėn.

<http://www.lzuu.lt/>

žemyna

ISSN 1648-2913

Mieli studentai, gerbiami profesorai, dėstytojai, Universiteto darbuotojai,

*Metai kaip žvakė deganti ištirpsta...
Dienos lyg vaškas išteka po lašą...
Paskui vėl sausio žingsniai pasigirsta...
Ir vėl Naujieji metai savo laimę neša...*

Šv. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ proga linkime

turiningų studijų, rezultatų mokslų darbų, kūrybinės ir profesinės sėkmės.

*Linkime kiekvienam Universiteto bendruomenės nariui asmeninės laimės, dvasinės ramybės,
sveikatos, santarvės su kolegomis ir šeimose!*

Tegul šv. Kalėdos Jums neša gėrį ir džiaugsmą, o Naujieji metai būna dosnūs ir laimingi!

Rektorius prof. habil.dr. Albinas KUSTA

Senato pirmininkas prof. habil. dr. Povilas Algimantas SIRVYDAS

Vilkaviškio vyskupo Rimanto NORVILOS laiškas

Mielieji,

Kalėdos mus vėl pakviečia bent trumpam palikti kasdienybės darbus, slegiančius rūpesčius, politines aktualijas ir nukelia į naktį Betliejaus apylinkėse. Čia sutinkame piemenis, pakaitomis budinčius ir serginčius savo bandą. Nors ir pažymėti skirtingo laikmečio bei kultūros, esminiais bruožais mes taip pat esame panašūs į juos. Kiekvienas iš mūsų turime savo kaimenę, savo atsakomybės lauką, kurį apglėbiame meilės rūpesčiu. Tai mūsų šeimos, bendruomenės ir Tėvynė – jų dabartis ir ateitis. Dirbame, budime ir sergime, kaip tie Betliejaus piemenys, į kurių būrį įsiliejame, kad kartu išgy-

ventume Kalėdų nuostabą.

Tamsą aplink mus ir mūmųse nutvieskia Viešpaties šlovės šviesa, o angelo žodžiai pristato Kalėdų esmę: „Štai aš skelbiu jums didį džiaugsmą, kuris bus visai tautai. Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas. Ir štai jums ženklas: rasite kūdikį, suvystytą vystyklais ir paguldytą ēdžiose“ (Lk 2, 10–12).

Tarsi susirūpinęs, kad žinia būtinai pasiektų visus, kuriems ji skirta, angelas nuolat kartoja adresatą: skelbiu jums džiaugsmą, jums gimė Išganytojas, štai jums ženklas... Kalėdos yra jums visiems: tau ir man, suaugusiam ir vaikui, besišypsančiam ir verkiančiam, tvirtam ir suklupusiam.

(Nukelta į 2 psl.)

Sveikiname šokių kolektyvą "Sėja" ir kapelą „Ūkininkas“

Sveikiname 2003-ųjų metų respublikinio tautinių šokių kolektyvų ir ansamblių konkurso "Klumpakojis" laureatus mūsų Universiteto tautinių šokių kolektyvą "Sėja" (vadovė I.Matušaitienė) bei liaudiškos muzikos kapelą „Ūkininkas" (vadovas R.Sadzevičius).

Tautinių šokių kolektyvas "Sėja", suburtas beveik prieš 60 metų, koncertuoja LŽUU renginiuose, respublikiniuose ir tarptautiniuose konkursuose, festivaluose, studentų šventėse "Gaudeamus", dalyvavo tarptautiniame folkloro festivalyje Portugalijoje. Kolektyvas "Sėja" yra festivalio "Draugystės puokštė", praeitų metų tarptautinio tautinių šokių kolektyvų festivalo "Ei, studente, sukis vėju!" organizatorius.

(Nukelta į 2 psl.)

Tarptautiniame folkloro festivalyje Portugalijoje

Vilkaviškio vyskupo Rimanto NORVILOS laiškas

(Tęsinys. Atkelta iš 1 psl.)

Kiekvienas iš mūsų esame Dievo atėjimo į žemę žmogiškame kūne tikslas, o priežastis – Dievo meilė. Kalėdų tyloje su nuostaba kontempliuojame šį Dievo meilės slėpinį. Ne kur kitur, o prie prakartėlės to Dievo apsireiškimo altoriaus, kaip dovaną tiesiančio mums patį Galybių Viešpatį.

Sustokime čia kartu su Marija ir Juozapu, palinkusiais prie ką tik gimusio Kūdikio... Kartu su Trimis išminčiais iš Rytų šalies, aukso, smilkalų ir miros dovanomis pagerbusiais Kūdikį kaip Karalių, Dievą ir Žmogų... Kartu su įvairių laikų krikščionimis atverkime širdis Betliejaus prakartėlės pamokai.

Gilios dvasios popiežius Leonas Didysis penktajame amžiuje viename iš Kalėdoms skirtų pamokslų sakė: „Pažink, krikščionie, savo kilnumą. Tapai Dieviškos prigimties dalininkas... Prisimink, jog esi išplėštas iš tamsos jėgų ir pakviestas į Dievo karalystės šviesą“.

Kapucinas Tėvas Pijus apie Kalėdas svarstė: „Kiek daug, o krikščionys, pamokymų ateina iš Betliejaus grotos. O kaip turėtų būti uždegta širdis meile tam, kuris mums parodė tokį maloningumą! O kaip turėtume degti troškimu atvesti visą pasaulį prie šios nuolankios grotos, nes ji tapo Dievo sostu ir buveine!“.

Sustokime prie kuklios Betliejaus prakartėlės – kartu su visa Bažnyčia ir kiekvienas asmeniškai. Paklauskime kiekvienas savęs, kodėl man svarbios Kalėdos, ką jos reiškia. Prisiminkime, kad šios išskilmės ir visų ją lydinčių tradicijų pagrindas bei centras yra Geroji Naujiena: „Šiandien jums gimė Išganytojas“.

Blizgesiu ir puošnumu Betliejaus prakartėlė nei iš tolo neprilygsta prieššventinių parduotuvių vitrinoms, tačiau joje randame tai, ko negalima nupirkti pinigais, o tik priimti kaip neprilygstamą Dovaną. Prakartėlė neapstulbina išoriniu blizgesiu, bet priešingai – nustebina beribe Dievo meile, kuri Visatos Viešpatį pastūmėjo gimti mažu ir silpnu, vargingu ir beginkliu Kūdikiu. Pro Jį galima abejingai praeiti, Jo nepastebėti. Lygiai taip pat Jame galima atpažinti nepranokstamos meilės įsikūnijimą.

Kaip ir prieš pora tūkstantmečių, šiandien taip pat svarbu atpažinti Betliejaus prakartėlės Gerąją Naujieną. Atpažinti ir išpažinti, kad Jėzus Kristus gimė dėl manęs ir dėl visų, kad Jis atėjo mane ir visus išganyti, vesti prie aukštesnių dalykų, į pačią Dievo širdies gelmę, į vis artimesnį ryšį su Juo ir visais Jo vaikais.

Mieli vyskupijos tikintieji, nuoširdžiausiai sveikinu visus Jus ir Jūsų artimuosius, sulaukusius Viešpaties Jėzaus užgimimo švenčių. Linkiu šiomis dienomis prie kalėdinės prakartėlės atrasti Viešpaties šlovės šviesą, kuri teuzlieja Jūsų namus ir Jūsų širdis, pripildydama ramybės ir vilties.

ADVENTO POPIETĖ

Gruodžio 16 d. Lietuvos žemės ūkio universiteto Centrinį rūmų iškilmių salėje vyko EVF studentų kalėdinis vakaras – vakaronė. Renginyje dalyvavo pirmo ir vyresniųjų kursų studentai, tarybos nariai, dėstytojai bei administracija. Pagrindinė renginio iniciatorė – etnologijos dėstytoja Elena Bacvinkienė.

Šventinį vakarą pradėjo studijų prorektorius, EVF dekanas ir klebonas. Visą vakarą savo giesmėmis ir dainomis susirinkusiuosius šildė LŽŪU choras „Daina“, skaitovai skaitė apsakymus apie adventą, kalėdas.

Studentai, besimokantys vokiečių kalbą, vokiškai sveikino visus susirinkusiuosius su artėjančiomis šventėmis, kartu su vokiečių dėstytoja sugiedojo giesmę „Tyli naktis“.

Daugiausia prie renginio prisidėję pirmakursiai šiai vakaronei buvo paruošę lankstinukus su kalėdiniais sveikinimais, tradiciniais Kūčių ir Kalėdų valgiais, burtais. Foje buvo pastatytas stendas, kuriame studentai rašė sveikinimus ir linkėjimus dėstytojams.

Norintys sužinoti apie savo ateitį galėjo traukti šiaudą ir pagal jo ilgumą spręsti apie gyvenimo trukmę, o norintys sužinoti, kas nutiks artimiausiu laiku, traukė burtus iš likimo pintinės.

Loreta GIRDVAINYTĖ

Tarptautinė mokslinė konferencija

"Vaisių, daržovių kokybė ir maisto sauga ES kontekste"

A.Pabricaitės nuotr. Konferencijos dalyvių sveikino LŽŪU rektorius prof. A.Kusta, greta AF e.prof.p. H.Danilčenko ir dekanė doc. E.Venskutonienė

Nors ir paradoksalu, tačiau kaimo gyventojai suvartoja mažiau vaisių ir daržovių negu miestiečiai. Tokios išvados gautos, mokslininkams atlikus išsamius Lietuvos bei dar septynių kaimyninių Europos šalių gyventojų vaisių ir daržovių vartojimo pokyčių stebėjimus. Pagal daržovių ir vaisių suvartojimo lygį galima spėti apie šalies ekonominę išsivystymą. Lietuvos rinka nepakankamai aprūpinama vietinių ūkių užaugintais šviežiais vaisiais ir daržovėmis, per mažai jų perdirbame, kasmet nemaži šios produkcijos kiekiai įvežami iš užsienio šalių. Kita vertus, sodininkystė ir daržininkystė laikoma vienu perspektyviausių žemės ūkio šakų ne tik stambiems, bet ir mažesniems ūkiams. Svarbiausia – užauginti ir rinkai pateikti aukštos kokybės, tinkamai supakuotą, maisto saugos reikalavimus atitinkančią produkciją. Tai – viena būtinų sąlygų norint neprarasti turimos rinkos, išsikrovoti didesnę jos dalį Lietuvai tapus ES nare. Vaisių ir daržovių kokybės bei maisto saugos klausimai išsamiai nagrinėti Lietuvos žemės ūkio universitete vykusioje tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Vaisių, daržovių kokybė ir maisto sauga ES kontekste“, kurią organizavo mūsų Universitetas, Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės institutas bei Lietuvos mokslų akademija.

(Nukelta į 8 psl.)

Sveikiname kolektyvą "Sėja" ir kapelą „Ūkininkas“

(Tęsinys. Atkelta iš 1 psl.)

2003 m. tautinių šokių kolektyvui "Sėja" buvo itin sėkmingi – tapo ne tik respublikinio konkurso "Klumpakojis" laureatais, bet ir pelnė choreografijos nominaciją "Geriausia suaugusių šokių grupė ir jos vadovas" - Idalija Matušaitienė gavo prizą "Aukso paukštė".

Liaudiškos muzikos kapela "Ūkininkas" (vadovas R.Sadzevičius) susibūrė prie tautinių šokių ansamblio 1970 m. Kapelė aktyviai dalyvauja mūsų Universiteto renginiuose, respublikiniuose konkursuose bei festivaliuose, koncertavo Turkijoje, Vengrijoje, Lenkijoje, Vokietijoje, Suomijoje, Portugalijoje. "Ūki-

ninkas" - daugkartinis respublikinių konkursų "Grok, Jurgeli" ir „Gaudžia trimitai“ laureatas. Kapelos iniciatyva buvo pradėtas rengti studentiško kapelų festivalis - "Klestėk, jaunyste!".

Liaudiškos muzikos kapela "Ūkininkas" praeitų metų šventėje "Kaziuko armonika" pelnė pagrindinį prizą.

Tautinių šokių kolektyvas "Sėja" ir Liaudiškos muzikos kapela "Ūkininkas" 2001-aisiais metais irgi buvo respublikinio tautinių šokių kolektyvų ir ansamblių konkurso "KLUMPAKOJIS" laureatai.

A.PABRICAITĖ

LŽŪU profesorė - Lietuvių katalikų mokslo akademijos akademikė

Mūsų Universiteto profesorė Vandą ŽEKONIENĘ už nuopelnus mokslui Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) tikrieji nariai akademikai, gyvenantys įvairiose pasaulio šalyse, išrinko LKMA nare akademike. Apie tai XIX Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavime paskelbė rinkimų komisijos pirmininkas akademikas A.Tyla.

Šia proga su LŽŪU profesore habilituota daktare Vanda ŽEKONIENE kalbasi "Žemynos" redaktorė Angelė PABRICAITĖ.

- Gerbiama profesore, nuoširdžiai džiaugiamės kartu su Jumis ir prašome papasakoti apie Lietuvių katalikų mokslo akademijos veiklą.

- Lietuvių katalikų mokslo akademija telkia visų mokslo sričių katalikiškos pasaulėžiūros lietuvių mokslininkus, gyvenančius ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje, siekiančius mokslo bei krikščioniškosios minties ir kultūros vienybės.

LKMA įkurta 1922 metais, siekiant įsteigti Lietuvių katalikų universitetą. Ji organizavo draugiją Lietuvos katalikų universitetui remti bei suvažiavimus, finansiškai rėmė jaunus mokslininkus, studijuojančius užsienyje. Sovietų valdžia 1940 m. Lietuvos katalikų akademijos veiklą uždraudė.

1956 m. diplomato dr. Stasio Bačio, gyvenančio Paryžiuje, iniciatyva LKMA buvo atkurta Romoje. Išeivijoje atliko daug svarbių mokslinių, organizacinių bei šviečiamųjų darbų, suorganizavo 11 suvažiavimų (Romoje, Čikagoje, Bostone, Los Andžele ir kt.), išleido beveik pusšimtį įvairių leidinių, kurie saugomi svarbiose pasaulio bibliotekose. Įvairiomis savo veiklos kryptimis LKMA garsino lietuvių mokslinius laimėjimus ir Lietuvos vardą. Svarbus LKMA narių indėlis skelbiant pasauliui okupuotos Lietuvos padėtį bei tikėjimą ir viltį būsimą Nepriklausomybę. 1990 m. LKMA buvo atkurta Lietuvoje.

Nuo Akademijos įkūrimo 1922 m. iki 2003 m. LKMA akademiko mokslinis vardas suteiktas 40 mokslininkų. Akademikai renkami kas 5 metai. 2003 metais išrinkti bažnytinės teisės daktaras, JE Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, habil. dr. prof. Vytautas Merkys ir aš.

- Jūs, Lietuvos žemės ūkio akademijos (dabar Universiteto) absolventė, per 30 metų dirbote Lietuvos žemdirbystės institute, tuo pačiu metu dėstėte Vilniaus

I.Matonienės nuotr.: Prof.habil.dr.V.Žekonienė su LKMA prezidentu dr.J.E.vyskupu J.Boruta ir LŽŪU Miškų fakulteto dekanu doc.dr.E.Bartkevičiumi

universiteto Žurnalistikos institute, vėliau - Kauno technologijos universitete ir jau 8 metai dėstote LŽŪU Miškų fakulteto ekologijos specialybes studentams. Esate Lietuvių katalikų mokslo akademijos žemės ūkio sekcijos pirmininke (moksliniu tyrimu kryptys - žemėnauda, žemdirbystės sistemos augalininkystės specializacija), kompleksinių, stacionarių tyrimų, vykdomų nuo 1977 m. Žemdirbystės instituto Vokes filiale, mokslinė vadovė, konsultuojate ūkininkus, rengiate lauko dienas. Daug laiko skiriate dabartinėms problemoms: naujoms ūkininkavimo formoms, nenašų žemių naudojimo perspektyvoms, tausojamajai ir ekologiškai žemdirbystei ir kt. Dalyvaujate tarptautiniuose projektuose, rengiate programas žemės ūkio mokykloms ir universitetams, skaitėte pranešimus tarptautinėse konferencijose, daug kartų stažavotės Šveicarijoje. Tad kokius Jūsų darbus labiausiai vertino tikrieji LKMA akademikai nariai, išrinkdami Jus akademike?

- Nelengva atsakyti. Komisija sudarė 19 LKMA narių akademiku, gyvenančiu ir dirbančiu įvairiose pasaulio šalyse. Jie priėmė sprendimą, o suvažiavimas patvirtino rinkimų protokola. Šiuo įvertinimu esu dvasiškai pakyleta ir labai džiaugiuosi.

- Jūs parašėte 7 moksliniais tyrimais paremtas knygas: "Ūkininkaujantiems lengvose dirvose", "Lengvų dirvų sėjomainos", "Ekologinės žemdirbystės sėjomainos", "Ekologinė augalininkystė", "Ekologinė žemdirbystė", "Tausojanti žemdirbystė", "Ekologiško ūkininkavimo pradmenys". Kaip Jums pavyksta viskam skirti laiko?

- Su 5 moksliniais tyrimo institutais ir

universitetais kryptingai mokslinių tyrimų darbą dirbu 30 metų. Iš sukauptos medžiagos ir rašau knygas, straipsnius. Šiuo metu dar apie 50 proc. mokslinių tyrimų medžiagos laukia apibendrinimo ir paskelbimo. Svarbiausia turėti tikslą, išmintingai paskirstyti laiką ir jėgas.

- Daugiau kaip 10 metų dirbote Vilniaus universitete, vėliau dvejus metus dėstėte Kauno technologijos universitete. Kuo nuo VU ir KTU skiriasi mūsų Universiteto studentai?

- 1984 metais gavau kvietimą skaityti Žemės ūkio pagrindus VU Žurnalistikos fakultete. VU žurnalistai buvo labai gabūs, intelektualūs, drąsūs, savimi pasitikintys studentai. KTU skaičiau agroekologijos kursą architektūros specialybės magistrantams. Miesto vaikai turi realesnį požiūrį į gyvenimą. Mūsų studentai man primena mane pačią, kai studijavau Lietuvos žemės ūkio akademijoje. Jie geri, šiek tiek nedrąsūs, neišlepe. Linkėčiau LŽŪU studentams didesnio susikaupimo studijoms, rimčiau vertinti gyvenimą, daugiau lavintis savarankiškai.

- Kokie gyvenimo momentai Jus formavo kaip asmenybę?

- Manau, daugiausia vaikystė, tėvelių gyvenimas. Tėtis buvo ūkininkas, sugėbęs iš ūkio įsigyti modernią kulią, statytis malūną, bet 1940-aisiais liko tik su drobiniais marškiniais... Visada jis visus darbus darydavo sąžiningai, kad ir koks beprasmis kolektyvizacijos pradžioje būdavo darbas. Keturi tėvo broliai žuvo miške. Iš vaikystės prisimenu nuolatinę baimę, kad neišvežtų. Ištiesai negyvendavom namuose - po du, po tris mėnesius.

(Nukelta į 8 psl.)

Jungtinės magistrantūros programos – nuo idėjos link praktikos

Šiuolaikinis pasaulis gyvena globalizacijos idėjomis, bendradarbiavimas tarp šalių ir regionų apima vis daugiau veiklos sričių. Aukštojo mokslo sfera taip pat pavaldi visuotinai galiojantiems dėsniams – jau daugiau nei metus vyksta bendradarbiavimas tarp Baltijos šalių veterinarijos ir žemės ūkio (BOVA) universitetų, kuriant jungtines magistrantūrų programas. Aktyviai šiame procese dalyvauja ir partneriai iš Šiaurės šalių.

Gruodžio 8 dieną Estijoje, „Kure“ kaimo turizmo sodyboje šalia Tartu, vyko išplėstinis baigiamasis BOVA universitetų tinklo Jungtinių magistrantūros programų rengimo darbo grupės susitikimas, kuriame dalyvavo ir kuriamų jungtinių magistrantūros programų iniciatoriai bei NOVA ir BOVA universitetų sekretoriatai atstovai. Šiuo metu Baltijos žemės ūkio universitetuose yra rengiamos 6 jungtinės magistrantūros studijų programos: Estijos žemės ūkio universitetas kuruoja Biologinės įvairovės ir daugiafunkcinio kraštovaizdžio bei Veterinarinės medicinos; Latvijos žemės ūkio universitetas - Verslo ekonomikos ir vadybos bei Bioinformatikos, Lietuvos žemės ūkio universitetas - Agroekologijos ir ekologinio žemės ūkio bei Medžioklės programos. Susitikimo metu buvo apžvelgtas grupės atliktas darbas, programų atstovai apibendrino darbus kiekvienoje iš programų bei diskutavo apie bendruosius programų plėtojimo principus. Apžvelgiant programų atstovų pasisakymus, galima drąsiai teigti, kad bendradarbiavimas jungtinių magistrantūros programų srityje įgauna pagreitį – kiekvienos programos kūrimo dalyvaujantys

dėstytojai bei mokslininkai yra kupini minčių, entuziazmo bei ryžto, būtino siekiant šio didelio tikslo. Kiekviena grupė yra užmezgusi kontaktus su partneriais Šiaurės (NOVA) universitetuose, pradėjusi derinti galimą programos struktūrą, modulius, svarsto, kokie mokymo metodai bei priemonės būtų efektyviausi šiuolaikiniame mokymo procese.

Gruodžio 9 ir 10 d. vyko baigiamasis trumpų magistrantūros kursų seminaras, kuriame buvo apžvelgti 2003 m. organizuoti trumpieji magistrantūros kursai. Seminaro dalyviai diskutavo pedagoginių aspektų klausimais, kalbėjo apie Šiaurės bei Baltijos šalių universitetų dėstytojų indėlį organizuojant bei pravedant trumpuosius magistrantūros kursus, aptarė bendrus organizacinius klausimus. Aptarimuose buvo įsiklausyta ir į seminaro dalyvavusių, šiuos kursus lankusių Estijos ir Lietuvos žemės ūkio universitetų bei Lietuvos veterinarijos akademijos magistrantų bei doktorantų nuomonę bei pasiūlymus. Į susitikimą buvo pakviesti ir BOVA tinklui priklausančių universitetų studijų prorektorai ir surengtas trumpas, tačiau labai svarbus tolesnei veiklai jų pasitarimas

su Jungtinių magistrantūros programų darbo grupės vadove Lea Michelson. Čia aptartas universitetų vaidmuo jungtinių programų diegimo procese bei galimi ir būtini tolesni žingsniai plėtojant šią idėją universitetuose katedrų ir fakultetų lygmenyje.

Mūsų Universiteto studijų prorektorius prof. Antanas Juodvalkis šiame susitikime pabrėžė: „Kad ir kokios veiklos besimtumė, svarbiausia aiškiai užsibrėžti siektinus tikslus, numatyti būdus jiems pasiekti, planuojant mokomąjį procesą surasti patį geriausią teorijos bei praktikos santykį“. Tai įpareigoja ir mūsų Universiteto dėstytojus atsakingai vertinti savo idėjas, siekti kuo tampresnio bendradarbiavimo su partneriais iš Estijos, Latvijos bei Šiaurės šalių žemės ūkio universitetų. Pratešiant ir papildant prorektoriaus mintį ir žvelgiant į ateitį, tampa aišku, kiek daug veiklos dar laukia, bet svarbiausia - kryptingai ir kantriai bei nuosekliai siekti užsibrėžto tikslo – jungtinių magistrantūros programų įgyvendinimo pradžios – dar vieno žingsnio tvirtos visuomenės link.

Anželika RAŠKAUSKIENĖ
LŽŪU, BOVA sekretoriatas

Tarptautinė mokslinė doktorantų konferencija "Jaunimas siekia pažangos-2003"

Mūsų Universitete įvyko tarptautinė mokslinė doktorantų konferencija „Jaunimas siekia pažangos-2003“. Šį renginį, kuris jau vyksta šeštąjį kartą, kas antrus metus organizuoja 1995 m. įkurta LŽŪU doktorantų korporacija „Kolegos“. Kaip sakė korporacijos prezidentė Dalia Jatkūnaitė, konferencijos metu doktorantai pristato savo mokslinius darbus ir jų rezultatus. Universiteto doktorantų korporacijos, kuri, beje, yra bene vienintelė tokio pobūdžio doktorantų organizacija šalyje, pagrindiniai tikslai yra telkti ir vienyti jaunuosius mokslininkus bendrai veiklai, propaguoti studijas doktorantūroje, skatinti ir remti doktorantų mokslinę veiklą. Korporacija teikia pasiūlymus Universiteto senatui bei rektoratui, kai svarstomi doktorantams aktualūs klausimai, kaupia informaciją apie stažuotų galimybes ir sąlygas užsienyje, skatina doktorantų iniciatyvą, plėtoja jaunųjų mokslininkų iš įvairių mokslo institucijų partnerystę ir bendradarbiavimą. Surengta konferencija – vienas

svarbių korporacijos veiklos darbų.

Šiame renginyje dalyvavo doktorantai net iš 12 mokslo institucijų, atvyko svečių iš Latvijos, Estijos, Ukrainos, Lenkijos, Čekijos, Vokietijos, Italijos. Konferencijos dalyvius sveikinęs LŽŪU rektorius prof. habil. dr. Albinas Kusta pabrėžė: „Labai svarbu, kad mokslo laimėjimai kuo greičiau būtų paskelbti. Todėl tokios konferencijos yra labai svarbios ir naudingos. Matyti, kad auga darbščių mokslininkų pamaina“.

Konferencijos metu doktorantai pristatė įvairios tematikos darbus. Skaityti pranešimai ekonomikos ir vadybos, inžinerijos, agronomijos, veterinarijos ir gyvulininkystės, vandens ūkio, žemėtvarkos ir miškininkystės klausimais. Konferencijos leidinyje paskelbta per 70 straipsnių.

Rasa JAGAITĖ

Respublikinis metodinis informatikos seminaras mūsų Universitete

Lietuvos žemės ūkio universiteto Informacijos technologijų institutas ir Lietuvos kompiuterininkų sąjunga (LIKS) surengė Lietuvos universitetų ir kolegijų informatikos bei gretutinių specialybių fakultetų dekanų, katedrų vedėjų ir dėstytojų metodinį seminarą.

LŽŪU studijų prorektorius prof. A.Juodvalkis pasveikino gausiai susirinkusius seminaro dalyvius ir supažindino su studijomis mūsų Universitete. Išsamų pranešimą apie informacinių technologijų kryptį taikomuosius tyrimus perskaitė LŽŪU Informacijos technologijų instituto direktorius doc. A.Savilionis. Apie informacines technologijas LŽŪU studijų programose kalbėjo Informatikos katedros vedėjas doc.A.Kurlavičius, su LŽŪU kompiuterių tinklais supažindino jų administratorius T.Valiukevičius. VŪŽF doc. A.Dumbrasuskas kalbėjo apie informacines technologijas ir GIS vandens inžinerijoje. Respublikiniam metodiniam informatikos seminarui buvo parengti pranešimai: prof.P.Domeikos ir dr.A.Raupelienės "Ekonominės informacijos sistemos ir technologijos", doc.G.Mozgerio "Informacinės technologijos miškininkystėje", dr.A.Zajančkausko, doc.V.Petrausko ir doc.A.Didžiulio

A.Čiūtienės nuotr. Apie Lietuvos kompiuterininkų sąjungos veiklą pasakoja LIKS tarybos pirmininkas doc. A.Otas, LŽŪU studijų prorektorius prof. A.Juodvalkis

"Informacinės technologijos žemės ūkio inžinerijoje", Švietimo ir mokslo ministerijos ITC direktoriaus V.Brazdeikio "Informacinių technologijų diegimas bendrojo lavinimo ir aukštojoje mokykloje", Atviro kodo Lietuvai viceprezidento T.Jonušo "Atviro kodo programos Lietuvos universitetams", LIKS tarybos pirmininko doc.A.Oto ir ECDL Lietuva vadovo doc. E.Telešiaus "LIKS pasiūlymai ir iniciatyvos". Vyko diskusija, kurioje buvo svarstoma tolesnė

Lietuvos universitetų ir kolegijų informatikos katedrų veikla.

Respublikiniame informatikos metodiniame seminare dalyvavo Karo akademijos, KKKF, Šiaulių universiteto, VGTU, KTU, KTU Panevėžio instituto, LIKS, KTU, LŽŪU GIS laboratorijos, Kauno, Vilniaus, Panevėžio, Utenos kolegijų, KMAIK, VIKO, VPU, VPU MIF, VPU VVEK, VU KHF atstovai.

Angelė PABRICAITĖ

2003-ųjų metų palydėtuovės Miškų fakultete

Miškų fakulteto studentai valgykloje "Berželis" surengė 2003-ųjų metų palydėtuoves. Ant vaisiais nukrauto stalo puikavosi ir didžiulis kalakutas. MF dekanas doc.E.Bartkevičius įteikė rektoriaus prof.A.Kustos padėkas Linai Sindaraitei, Giedriui Bosui, Irmantui Sukackui ir pinigines premijas Mindaugui Maksvyčiui ir Mindaugui Lelešiui, Miškų fakulteto padėkos raštus daugiau kaip 30 labiausiai visuomeninėje veikloje ir studijose pasižymėjusių studentų. Buvo prisiminti ir studentų renginių remėjai: UAB "Juodasis alksnis" vadybininkas Rytis Juška, UAB "Balionų centras" direktorius Tomas Jankauskas, UAB "Elektrolux" serviso vadybininkas Aidas Lebeda, universalaus klubo "Los Patrankos" vadybininkė Jolanta Tiškutė, UAB "Norta" direktorius Arūnas Pakamanius.

Linksmose Miškų fakulteto 2003-ųjų metų palydėtuovėse grojo ansamblis, vyko šokiai.

Sveikiname

Jubiliejinių gimtadienių proga

*Chemijos katedros e.prof. p. Prutenį Petrą JANULĮ,
Fizikos katedros docentą Antaną Vitalį KASPERIŪNĄ,
Kūno kultūros katedros lektorę Veroniką Ziną LEGAITĘ,
Agroenergetikos katedros lektorių Romualdą OPTAŽĄ,
Ekonomikos katedros lektorę Valeriją VINCIŪNIENĘ,
Kūno kultūros katedros laborantą Praną SAMALIONĮ,
Vyresn. bibliotekininkę Aldoną MAČIULSKIENĘ,
Bendrabučių tarnybos apsaugos darbuotoją
Ireną Oną STRIŠKIENĘ,
Ūkio tarnybos valytoją Stasę ŠUKAITIENĘ,
Energetikos grupės techniką elektriką
Vytautą ŠVAIKAUSKĄ.*

Metams baigiantis – studentų pergalės

Baigėsi Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų tinklinio čempionato varžybos. Mūsų Universiteto komanda, nugalėjusi Vilniaus teisės universiteto tinklininkus 3:0, bet pralaimėjusi tokiu pat rezultatu LKKA ir KTU sportininkams, užėmė trečią vietą. Pirmi buvo LKKA studentai. Sėkmingiausiai mūsų komandoje žaidė pirmakursės, atvykę mokyti iš Kelmės, ŽŪIF studentas D.Parnarauskas. Merginų komanda, nugalėjusi Klaipėdos universiteto šešetuką 3:0, užėmė penktą vietą. Geriausiai komandoje žaidė VŪŽF trečiakursė Judita Merfeldaitė.

LŽŪU „Pilėnų“ tinklininkai baigė „Sporto“ mažosios taurės varžybas. Jose dalyvavo 14 komandų. Finalinės kovos tarp keturių komandų vyko Lazdijuose. Mūsų tinklininkai po atkaklių kovų iškovojo pirmą vietą ir buvo apdovanoti Nugalėtojų taure. Ši taurė „Pilėnų“ tinklininkams įteikta antrus metus iš eilės. Antri buvo Marijampolės, treči Klaipėdos „Vakario“ sportininkai. Prizais buvo apdovanoti visų komandų geriausi žaidėjai. „Pilėnų“ komandoje šis prizas įteiktas komandos kapitonui Audriui Gargasui.

Baigiantis metams, Lietuvos studentai varžėsi čempionatuose.

Kulkinio šaudymo mėgėjai rungtyniavo LKKA šaudykloje. Taikliausiai šaudė LKKA studentai. Mūsų Universiteto komanda surinko vienodai taškų su VPU šauliais, tačiau III vieta atiteko vilniečiams. Taikliausiai iš mūsų šaudė A.Gudžiūnaitė (EVF) ir J.Motekaitytė (EVF), abi iškovojo trečiąsias vietas.

Sambo imtynių atstovai varžėsi KTU sporto salėje. A.Bartkevičius (ŽŪIF) savo svorio kategorijoje iškovojo sidabro medalį. Komandinėje įskaitoje nugalėjo KTU sportininkai.

Kiek anksčiau Lampėdžių bazėje varžėsi akademinio irklavimo atstovai, anksčiau nedalyvavę tokiose varžybose. G.Laukevičius (ŽŪIF) ir R.Gelčys (MF) kartu su LKKA irklautojais keturvietėje ir aštuonvietėje valtyse iškovojo aukso medalius. Komandinėje įskaitoje pirmi buvo LKKA studentai.

Apžvalgą paruošė doc. **Steponas GARGASAS**

Futbolininkai šventė penkmetį

Vilniaus futbolo manieže „Sportima“ penkerių metų sukaktį minėjo Lietuvos studentų futbolo lygos (LSFL) nariai. Šventėje dalyvavo Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Klaipėdos aukštųjų mokyklų komandos, studentų futbolo puoselėtojai iš

Lietuvos universitetų bei akademijų. Geriausieji iš jų buvo apdovanoti. Nemažą dovanų gavę ir komandos – pilną sportinės futbolininkų aprangos komplektą.

Studentų futbolo šventėje dalyvavo daug garbių atstovų iš sporto organiza-

cijų: Lietuvos futbolo nacionalinės rinktinės vyr. treneris A.Liubinskas, LSSA prezidentas S.Dubininkas, LFF viceprezidentas, Seimo narys G.Babravičius, taip pat aukštųjų mokyklų sporto organizacijų vadovai.

Šventės metu studentai varžėsi, kas geriau atliks futbolo technikos elementus. Vienoje rungtyje nugalėtoju tapo mūsų Universiteto VŪŽF magistrantas Nerijus Juodis. Jis greičiausiai su kamuoliu įveikė kliūtis ir tiksliausiai smūgiavo į vartus.

Bene pats įdomiausias šventės akordas buvo Lietuvos Respublikos Seimo komandos ir Lietuvos aukštųjų mokyklų dėstytojų rinktinės, kurioje žaidė ir LŽŪU futbolininkų treneris S.Liaudanskas, bei „Rytų“ ir „Vakarų“ studentų rinktinių rungtynės. Abu susitikimai baigėsi vienu rezultatu 2:0. Dėstytojai nurungė Seimo atstovus, o „Rytai“ nugalėjo „Vakarų“.

Šventės dalyviai pasidalino mintimis apie studentų futbolą, nutarė dar aktyviau puoselėti šią sporto šaką.

Seimo ir Lietuvos aukštųjų mokyklų dėstytojų futbolo komandų bendra nuotrauka

Sigitas LIAUDANSKAS

Ekologiškų grūdų trūksta

Palyginti su praeitais metais, šiemet Lietuvoje ekologinių ūkių skaičius beveik padvigubėjo, o bendras jų plotas išaugo triskart ir dabar sudaro 23,3 tūkst. ha. Beveik pusę ekologinių ūkių pasėlių plotų užima javai, tačiau ekologiškų grūdų pasiūla dar nėra pakankama, ypač jaučiamas ekologiškų kviečių stygius. Neretai iškyla ir produkcijos kokybės problemų. Kaip pagerinti ekologiškų grūdų kokybę, nagrinėta Lietuvos žemės ūkio universitete vykusiam simpoziume „ES reikalavimų ekologiniam ūkiui įgyvendinimo problemos ir sprendimai“. Jį organizavo LŽŪU Aplinkos institutas. Renginyje dalyvavo svečias iš Prancūzijos žemės ūkio instituto prof. Christophe David bei prof. Harry Linner iš Švedijos, LR Žemės ūkio ministerijos Agroaplinkosaugos ir ekologinio ūkininkavimo skyriaus vyr. specialistas G.Almantas, taip pat nemažai ekologiškai ūkininkaujančių ūkininkų bei perdirbimo įmonės atstovai.

Vieni pirmųjų įmonių, prieš penkerius metus pradėjusių gaminti ekologiškų grūdų produkciją bei gavusių už tai sertifikata - UAB „Ustukių malūnas“ savininkas ir vadovas G.Uždavinys teigė, kad didėja

ekologiškos produkcijos vartojimas, o kartu keičiasi ir stambiųjų prekybininkų požiūris į ekologiškus produktus. Didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse įrengti atskiri tokių produktų skyriai. Tačiau vietiniai perdirbėjai dar negali patenkinti ekologiškų produktų paklausos, nes trūksta žaliavų, ūkininkai neužaugina reikiamų kiekių grūdų. G.Uždavinys pasakojo, jog, norėdama gauti daugiau ekologiniuose ūkiuose užaugintų grūdų, įmonė prieš kelerius metus ryžosi už juos mokėti didesnes kainas nei už derlių iš chemizuotų ūkių. Nuo to laiko didesni ar mažesni kainos priedai mokami kasmet. Nors augintojai ir pradėjo siūlyti daugiau grūdų, bet jų vis tiek trūksta. Be to, ir kokybė ne visada tinkama. „Susidaro įspūdis, kad ūkininkams trūksta žinių bei įgūdžių, kaip valdyti ekologiško derliaus kokybę. Ūkiai turi grūdų valymo, džiovavimo problemų“, - sakė G.Uždavinys.

LŽŪU Aplinkos instituto direktorė prof. V.Rutkoviėnė sakė, šiais metais pradėtas vykdyti ekologiškų grūdų kokybės projektas. Jo darbe kviečiami dalyvauti ir augintojai, ir perdirbėjai, ir mokslininkai. Buvo tiriama ekologiniuose ūkiuose užaugintų kviečių, rugių kokybė. Vidutiniai kokybės duomenys neblogi, tačiau atskiruose ūkiuose jie labai svyruoja.

Gruodžio mėn. 7 d., eidama septyniasdešimt septintuosius metus, po sunkios ligos mirė habilituota daktarė, profesorė REGINA ŽULIENĖ. Netekome įžymios mokslininkės, talentingos pedagogės, nuoširdžios kolegės.

Velionė gimė 1927 m. rugpjūčio 15 d. Kaišiadoryse darbininkų šeimoje. 1947 m. baigusi Kaišiadorių gimnaziją įstojo į Lietuvos žemės ūkio akademijos Agronomijos fakultetą. Studijas baigė su pagyrimu 1952 m.

Pirmoji jaunos agronomės darbovietė - Rumukų bandymų stotis (Vilkaviškio raj.). Čia ji dirbo mokslinė bendradarbe 14 metų, daugiausia dėmesio skirdama cukrinių runkelių agrotechnikos tyrimams. 1962 m. apgynė kandidatinę (daktaro) disertaciją "Vienasėklių cukrinių runkelių sėja ir ankstyvoji priežiūra Lietuvos priemolio dirvose".

Nuo 1966 iki 2000 m. dirbo pedagoginį darbą ir tęsė mokslinius tyrimus Lietuvos žemės ūkio universiteto Agronomijos fakultete, Žemdirbystės katedroje. Ji dėstė žemdirbystę Miškų ir Ekonomikos fakultetuose bei agronomijos pagrindus namų ūkio specialistams. Skaitė paskaitas Kva-

REGINA ŽULIENĖ (1927 - 2003)

lifikacijos kėlimo fakultete. 1987 m. Kijeve, Sąjunginiame cukrinių runkelių institute, apgynė daktaro (dabar habilituoto) disertaciją "Cukrinių runkelių auginimo intensyvinimas Lietuvoje". 1989 m. R. Žulienėi suteiktas profesorės mokslinis vardas. 1992-1994 m. vadovavo Žemdirbystės katedrai. Ji buvo pirmoji Lietuvos cukrinių runkelių auginimo draugijos pirmininkė.

Kelis dešimtmečius R. Žulienė rašė straipsnius, darė pranešimus seminaruose ir konferencijose, kalbėjo radijo laidose, aiškindama žemdirbiams, kaip išauginti gausesnį cukrinių runkelių derlių. Iš jos parašytų knygų ir vado-

vėlių mokėsi ne viena žemės ūkio specialistų laida. Profesorė paruošė didelį būrį cukrinių runkelių auginimo žinovų, kurie šiandien garsėja žemės ūkio moksle arba gamyboje. Net ir išėjusi į užtarnautą poilsį ji vadovavo doktorantų tyrimams.

Profesorė Regina ŽULIENĖ - kilnios sielos asmenybė. Jos neviliojo materialinės vertybės ir gyvenimo moto buvo "*mokėti džiaugtis tuo, ką turi*". O tuo, ką turėjo, mielai dalijosi su tais, kam labiau reikėjo. Ji pirmoji ištiesdavo pagalbos ranką nelaimės atveju ir siekė gero bendradarbiams, draugams, kaimynams. Gerai suprato gyvenimo trapumą ir trumpalaikę žmogaus būtį, todėl su fotoaparatu ar filmavimo kamera stengėsi įamžinti Universiteto profesorius, dėstytojus, studijų draugus, savo auklėtinius. Profesorė paliko 17 dokumentinių filmų.

Džiaugiamės, kad buvome šalia jos, liūdime jos netekę. Šviesus velionės atminimas ilgai išliks ją pažinojusių, su ja bendravusių žmonių širdyse.

*Skaužią netekties valandą
Velionės vyrą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia LŽŪU rektoratas,
Agronomijos fakulteto bendruomenė,
Žemdirbystės katedros darbuotojai.*

Skaužią netekties valandą, mirus mylimai mamai, Kaimo kultūros instituto direktorę doc. **Svetlaną STATKEVIČIENĘ** nuoširdžiai užjaučia Rektoratas, Kalbų katedros darbuotojai, LŽŪU tautinės dainos ansamblio kolegės ir vadovė, laikraščio "Žemyna" redakcijos kolegija

Skaužią netekties valandą, mirus broliui, LŽŪU žurnalo "Žemės ūkis" vyriausiąjį redaktorių **Henriką LABANAUSKĄ** nuoširdžiai užjaučia Rektoratas ir laikraščio "Žemyna" redakcijos kolegija

Skaužią netekties valandą, tragiškai žuvus magistrantei **Laimai PAPARTIENEI** (1977-2003), šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia Rektoratas ir Miškų fakulteto bendruomenė

Ekologiškų grūdų trūksta

Viena iš priežasčių, kodėl nepasiseka užauginti aukštos kokybės javų - palyginti maži jų plotai ūkiuose. Pasak prof. V. Rutkovičienės, iš maždaug 700 ekologinių ūkių tik apie 30 šiemet turėjo didesnius negu 3 ha kviečių ir 10 ha rugių plotus.

Kita vertus, mokslininkų bandymai ir patirtis rodo, kad galima užauginti geros kokybės ekologiškų grūdų. LŽŪU Agroekologinis centras, kelerius metus auginantis įvairius augalus ir atliekantis mokslinius tyrimus, ekologiškai ūkininkaujantiems jau gali pateikti kai kurių naudingų agrotechnikos patarimų. Pasak šio centro vadovo doc. J. Pekarsko, ekologiniai ūkiai negali kopijuoti ir taikyti chemizuotiems ūkiams tinkančių technologijų. Pavyzdžiui, javų veislės, užauginančios kokybišką derlių intensyviuose ūkiuose, gali „prastai atrodyti“ ekologiniuose laukuose. Todėl yra labai svarbu pasirinkti tinkamas veisles. Reikia ieškoti ekologiškų priemonių, kaip padidinti kviečių grūdų baltymingumą, nes pasėlius papildomai tręšti sintetinėmis azoto trąšomis (kaip daroma chemizuotuose ūkiuose) negalima. Tikimasi, kad kitais metais bus registruotas ekologiniuose ūkiuose leidžiamas naudoti preparatas, kuris didina grūdų baltymų kiekį.

Aktuali ekologiškų sėklų problema. Kaip žinoma, nuo 2006 m. pagal ES reikalavimus ekologiniuose ūkiuose bus galima sėti tik ekologiškas sėklas. Todėl iki to laiko privalome sukurti ekologinės sėklininkystės sistemą, kad turėtume reikalingų sėklų. Pasak didelę patirtį šioje srityje

turinčio LŽŪU Augalininkystės ir gyvulininkystės katedros vedėjo prof. A. Sliesaravičiaus, ekologiškomis laikytinos tos sėklos, kurių viena karta yra užauginta ekologiniame ūkyje. Parengtas ekologinės sėklininkystės plėtros planas. Norint ateityje apsirūpinti sėklomis, jame numatyta: atrinkti ir sertifikuoti ekologinės sėklininkystės ūkius; apskaičiuoti, kiek reikia sėklų ir daigų; paruošti sėklos kvotų planą; atrinkti tinkamiausias veisles. Auginti ekologiškas sėklas paskatintų valstybės skiriamos subsidijos už šią veiklą. Be to, reikalingos kai kurios dabar galiojančio LR Sėklininkystės įstatymo pataisos (pavyzdžiui, dabar reikalaujama, kad visos sertifikuotos sėklos būtų beicuotos. Tuo tarpu ekologiniuose ūkiuose cheminius beicus naudoti draudžiama).

Ekologiniuose ūkiuose auginamų grūdų kokybės bei ekologiškos produkcijos stygiaus problemos aktualios ir Vakarų Europos šalyse. Apie tai simpoziume kalbėjo svečiai iš Prancūzijos ir Švedijos. Anot jų, norint plėtoti ekologinius ūkius ir ekologiškos produkcijos rinką, svarbu dirbti ir su vartotojais – didinti jų pasitikėjimą šiais produktais. Daliai visuomenės dar trūksta supratimo, kas yra ekologinis ūkininkavimas. Prancūzijoje dabar daug dėmesio skiriama naujiems santykiams tarp vartotojų ir gamintojų kurti, siekiama, kad tai nebūtų du skirtingi pasauliai. Kita vertus, ekologiniuose ūkiuose turi būti gaminama ne tik atitinkanti ekologinio ūkininkavimo taisyklės, bet ir aukštos kokybės reikalavimus produkcija. Vakarų Europoje vis dažniau diskutuojama, kad ateina metas sukurti bendras visos šalies ekologinio ūkininkavimo taisyklės.

Rasa JAGAITĖ

LŽŪU profesorė - Lietuvių katalikų mokslo akademijos akademikė

(Tęsinys. Atkelta iš 3 psl.)

Tėtį sekė, į kalėjimą sodindavo, mušdavo Panevėžio kalėjime du vyrai pakaitomis su boksininko pirštinėmis per galvą. Kai prakerta galvą, įmeta į rūsi, taip elgdavosi 2-3 mėnesius - gyvus paleisdavo. Pabūva kiek - ir vėl paima. Vienintelis klausimas, kur Šilų jauni vyrai? Kodėl nestoja į armiją? Kur broliai? Fiziškai tėtis labai stiprus buvo, neužmušė. Stiprybės buvo iš ko semtis...

- *Nuoširdžiai užjaučiame Jus. Ir vis tik - nors ir labai žiauriai, neteisingai su mumis kas pasielgia, svarbu patiems išsaugoti padarumą, žmogiškumą. O kas paskatino pasirinkti mokslininkės - pedagogės profesiją?*

- Studijuodama Lietuvos žemės ūkio

akademijoje (LŽŪU) jaučiausi puikiai, sportavau, dainavau chore, labai gerai mokiausi. Žavėjausi ir tebesižaviu savo dėstytojais prof. A.Stancevičiumi, šviesaus atminimo prof. P.Vasinausku ir kitais. Trečiame kurse, praktikų metu, pradėjome tirti Lietuvos dirvožemį. Dėkinga likimui, kad susipažinau su Lietuva - nuo Klaipėdos iki Šalčininkų. Praktikos metu gyvendavome šeimose, tai buvo mano "gyvenimo universitetai". Pažinau turtingus Vidurio Lietuvos dirvožemius, gėrėjausi prof. P.Vasinausko Dotnuva ir idealiai sutvarkytais jos bandymų laukais.

Jaunystėje patirtas studijų džiaugsmas paskatino pasirinkti mokslininkės, o

vėliau ir pedagogės profesiją... Didžiausias mano rūpestis yra ekologinės žemdirbystės plėtra, kuri ir ateityje liks labai aktuali. Manau, kad Lietuvoje ir toliau bus plėtojama intensyvi chemizuota žemdirbystė, tačiau šalia jos bus ir tausojamoji, ir ekologinė žemdirbystė. Būkim įvairūs - ilgai buvom vienodi. Atgimimo laikais 4 kartus stažavausi Šveicarijoje. Esu dėkinga prof. D.Brazauskienei, kuri pasiūlė vykti į pirmąją stažuotę, o prof. V.Rutkovienei - kad pakvietė dėstyti į Ekologijos katedrą. O dabar esu laiminga, dirbdama visais laikais prestižiniame Miškų fakultete.

- *Ačiū už pokalbį. Linkime visokeriopos sėkmės, sveikatos, džiaugsmo ir laimės.*

Tarptautinė mokslinė konferencija

„Vaisių, daržovių kokybė ir maisto sauga ES kontekste“

Tęsinys. Atkelta iš 2 psl.

Konferencijoje mokslinius pranešimus skaitė ne tik žinomiausi šios srities mūsų šalies mokslininkai, bet ir gausiai atvykę jų kolegos iš Lenkijos, Bulgarijos, Latvijos, Baltarusijos žemės ūkio mokslo įstaigų. Mokslininkai pateikė naujausių savo tyrimų rezultatus įvairiais vaisių ir daržovių auginimo, laikymo, perdirbimo, kokybės ir produkcijos saugos klausimais. Konferencijoje mokslininkai pabrėžė, kad vaisių bei daržovių auginimojai privalo keisti požiūrį į ūkininkavimą, o kartu ir pateikiamos produkcijos kokybę. Tik kokybiška produkcija yra ir bus paklausi ateityje. Deja, per mažai dėmesio skiriama vidinei vaisių ir daržovių kokybei, t.y. skoniui, biocheminei sudėčiai. Nėra paprasta suderinti kelis dalykus: kad vaisiai bei daržovės būtų gražios prekinės išvaizdos, gerai laikytųsi saugyklose, o kartu būtų ir neprikaištingo skonio, turėtų daug vertingų maisto medžiagų. Kaip kuo labiau susieti visas minėtas savybes išvedant veisles, auginant vaisius ir daržoves ūkiuose - užduotis selekcininkams, naujas auginimo technologijastyrinėjančiams mokslininkams ir jas taikantiems ūkininkams.

Pasak LSDI direktoriaus Č.Bobino, daržovių kokybę lemia daugelis dalykų: tinkama veislė, dirva ir priešėliai, sėjomaina, laistymas, tręšimas, augalų apsaugos priemonės. LŽŪU vykusioje konferencijoje mokslininkai galėjo pasidalinti savo patirtimi šiais ir kitais klausimais. Ne vienas konferencijos dalyvis kalbėjo, kad rinkoje vis labiau vertinama ekologiška produkcija. Ekologiniuose ūkiuose užaugintų vaisių ir daržovių skonio savybės ir biocheminė sudėtis pranoksta chemizuotą produkciją.

Kauno medicinos universiteto mokslo darbuotoja Janina Petkevičienė pateikė daug įdomių duomenų apie vaisių ir daržovių svarbą bei vartojimo pokyčius mūsų ir kaimyninėse šalyse pastaraisiais metais. Naujausioje Pasaulio sveikatos ataskaitoje teigiama, kad nepakankamas vaisių ir daržovių vartojimas yra vienas iš dešimties veiksnių, lemiančių ankstyvą gyventojų mirtingumą, nes kas dešimtas virškinamojo trakto vėžys išsivysto dėl to, kad valgoma per mažai vaisių ir daržovių.

Širdies ligų, vėžio, cukrinio diabeto, nutukimo profilaktikai rekomenduojama kasdien suvalgyti ne mažiau kaip 400 gramų daržovių ir vaisių (neįskaitant bulvių). Itin aktyviai reklamuojamos visokios piliulės (vitaminai, maisto papildai) jų atstoti negali. Nustatyta, kad švieži vaisiai ir daržovės turi net tik vitaminų, mikroelementų, bet ir kitokių bioaktyvių žmogui labai reikalingų medžiagų, kurių dirbtinėse piliulėse nėra.

Neseniai aštuoniose Europos šalyse, tarp jų ir Lietuvoje,

buvo vykdomas išsamus vaisių ir daržovių vartojimo tyrimas. Jo rezultatai parodė, kad Lietuvos moterys per dieną suvalgo 367 g, vyrai - 350 g vaisių ir daržovių. Be to, moterys sodų ir daržų gėrybes valgo dažniau negu vyrai. Taip pat nustatyta, kad vaisius valgomė rečiau negu daržoves. Šis tyrimas parodė, kad kaimo gyventojai daržovių ir vaisių suvalgo mažiau negu miestiečiai. Pasak J.Petkevičienės, šis tyrimas buvo atliekamas birželio- liepos mėnesiais, t.y. per patį braškių sezoną, todėl galima nuspėti, kad žiemą vaisių ir daržovių suvalgomė kur kas mažiau negu gauti tyrimo duomenys.

Norint paskatinti žmones valgyti daugiau vaisių ir daržovių dabar pasaulyje populiarinama programa „Valgyk vaisius ir daržoves penkis kartus per dieną“. Šios programos renginiuose dalyvauja medikai, žemės ūkio, perdirbimo, prekybos įmonių atstovai. Minėto tyrimo duomenys parodė, kad tik 2 proc. lietuvių vyrų ir 3 proc. moterų daržovėmis ir vaisiais mėgaujasi kiekvieną dieną po penkis kartus. Taigi mums dar tikrai yra ko siekti...

Rasa JAGAITĖ

Dėmesio

“Valstybės žinios”, 2003, Nr. 114-5176 skelbia
Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2003 m. lapkričio 28 d. įsakymą Nr. ISAK-1694
“DĖL NACIONALINIO JAUNŲJŲ MOKSLININKŲ KONKURSO
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO” ir “NACIONALINIO JAUNŲJŲ
MOKSLININKŲ KONKURSO NUOSTATUS”
(<http://www3.lrs.lt/>)

ŽEMYNĄ

Leidėjas: Lietuvos žemės ūkio universitetas.

Redaktorė Angelė Pabricaitė tel. 8-698 032 39.

Korektūra ir stilius L.Jonikienės, *nuotraukos* V.Babarsko.

Redakcijos kolegija: V.Aleknevičienė, R.Jagitė, V.Jankauskas, V.Liakas, M.Martinkus, A.Motuzas, A.Povilaitis, A.Radzevičius, J.Šepetienė, S.Tamošauskas, J.Žemaitytė.

Redakcijos adresas: LŽŪU, 110 kab., Studentų g. 11,

LT- 4324 Akademija, Kauno raj., tel. 75 22 61, vidaus 261.

El. paštas: angele@nora.lzua.lt

INTERNETE <http://www.lzua.lt/zemyna>

ISSN 1648-2913. SL 246. Ofsetas. 1 sp. lankas.